

9.SINIF

TARİH - TARİH - TARİH

TAM İZLEME KİTABI

31. HAFTA

- ORTA ÇAĞ MEDENİYETLERİ -

- ORTA ÇAĞ'DA BİLİM, KÜLTÜR VE SANAT -

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

A. İslam Medeniyetinde Öne Çıkan Sanat Dalları

<i>Hat</i>	, güzel yazı yazma sanatıdır.
<i>Tezhip</i>	, yazma kitap, levha ve murakkaların bezenmesinde ezilmiş altın varak ve çeşitli renklerin kullanılmasıyla uygulanan süsleme sanatıdır.
<i>Ebru</i>	, kitreli su üzerine serpiyen boya ile yapılan bezeme sanatıdır.
<i>Minyatür</i>	, genellikle el yazması kitaplarda yer alan küçük boyutlu, renkli resim yapma sanatıdır.
<i>Çini</i>	, iç ve dış mimaride kullanılan özellikle seramik üzerine sırlama işlemi ile yapılan süsleme sanatıdır.
<i>Ciltçilik</i>	, kitabın yapraklarını dağılmadan ve sırası bozulmadan bir arada tutabilmek için yapılan koruyucu kapağın yapılma ve bezeme sanatıdır.

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

Gazali, Tus'a dönerken yolda eşkıyaların saldırısına uğrar ve soyguncular, her şeyini alır. Gazali eşkıyaların peşine düşer ve reislerinden hiç olmazsa ders notlarının geri verilmesini ister. Eşkıya reisi, bilgileri hafızasına yerleştirmek yerine kâğıtlarda bırakmasından dolayı onunla alay eder, notlarını da geri verir. Bu eleştiriyi Allah'ın bir ikazı sayan Gazali'nin üç yıl içinde notların tamamını ezberlediği söylenir. Kitaplardaki ilme güvenmekten vazgeçen Gazali'de ilmî hâfızasına alma gayreti başlar. Ne okursa ya ezberler ya da fikir olarak hazmedip, özetini benimsemeyi esas alır. Bu gayret ve azmi sayesinde kısa zamanda yaşadığı devrin en önemli âlimi olan Gazali, Tus'tan ayrılıp Bağdat'ta, Nizamiye Medresesine gelir. İlmîyle kısa sürede dikkat çeken Gazali, Nizamiye Medresesinin baş müderrisliğine tayin edilir.

1. Gazali'nin ilmi hafızasının gelişmesine neden olan durum nedir?

Eserlerinin ve ders notlarının çalınması

2. Gazali'nin Türk İslam medeniyetindeki önemi nedir?

Nizamiye Medreselerinde müderrislik yaparak ilmi faaliyetlere katkı sağlamıştır.

1. Orta Çağ Avrupa'sında Roma mirası üzerinde kilise gücünün her alanda hissedildiği Roma- Cermen sentezi bir medeniyet yükselmeye başlamıştır. Eğitimin temel amacı akıl ve inancın uyumunu savunan skolastik düşünceyi aktarmak ve geliştirmektir.

Bu anlayışın Orta Çağ Avrupa'sında,

- I. özgür düşünce ortamı,
- II. bilimsel gelişmeler,
- III. dogmatik düşünce

unsurlarından hangilerinin gelişimini engellediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ'da İslam medeniyet havzalarından biri değildir?

- A) Irak
- B) Suriye
- C) Endülüs
- D) Hicaz
- E) Hindistan

3. Abbasiler Dönemi'nde Bağdat, Basra ve Kufe'de kurulan medreselerle aşağıdaki medeniyet havzalarından hangisi oluşmuştur?

- A) İran
- B) Irak
- C) Suriye
- D) Sicilya
- E) Endülüs

4. Farabi "Ta'îlü's-sa'âde" adlı eserinde kâmil bir filozofun niteliklerinden, "Öğrenim sırasında karşılaştığı güçlüklerle katlanmalı, üstün bir zekâ ve kavrayışa sahip bulunmalı, doğruluğu ve doğruları, adaleti ve âdil olanları seven, onurlu bir şahsiyet olmalı, altın, gümüş ve benzeri şeylere değer vermemeli, yeme içme konusunda aç gözlü ve nefsanî arzularına düşkün olmamalı, doğruya ulaşmak için azim ve iradesi güçlü bulunmalıdır" şeklinde söz etmiştir.

Buna göre Farabi hakkında,

- I. maddi servete değer vermediği,
- II. hükümdarların emrinden çıkmadığı,
- III. şöhret ve gösterişten uzak durduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5.

İbn el-Heysen, "Kitâb el-Menâzır" adlı eserinde optik bilimine ilişkin bütün kuram ve kanıtlamalarını ortaya koymuştur. Kitabın latince metni Friedrich Risner tarafından 1572'de Basel'de Witelo'nun kitabını da içerecek şekilde Opticae Thesaurus Alhazeni Arabis Libri Septem adıyla yayınlanmıştır. Bundan sonra Optik Hazinesi olarak yaygınlaşan bu kitap başta Pecham, Witelo, R. Bacon, Kepler, Snell, Fermat ve Descartes gibi pek çok ünlü batılı optikçinin kuramlarının oluşumunda ve biçimlenmesinde etkin olmuştur.

Buna göre,

- I. İslam bilginlerinin optik alanında Batı medeniyetine öncülük ettiği,
- II. İslam bilginlerinin Batı'ya göç ettiği,
- III. doğu ve batı medeniyetleri arasında etkileşim yaşandığı

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Orta Çağ'da İslam Devleti'nde;

- I. Beytül Hikme'nin kurulması,
- II. Türklere askeri alanda görevler verilmesi,
- III. Antik Yunan kültürüne ait eserlerin tercüme edilmesi

gelişmelerinden hangileri bilimsel ve kültürel faaliyetlere önem verildiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Orta Çağ'da Hollandalı bir Doğu bilimci, Endülüs Emevileri hakkında "O devirde hemen herkes Endülüs'te okuma yazma biliyordu" demiştir.

Bu bilgilere göre Endülüs Emevileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İslam dünyasının en güçlü devleti olduğu
B) Hristiyanlar arasında İslamiyet'i yaydığı
C) Avrupa'da siyasi birliği sağladığı
D) Kültürel alanda gelişmiş bir medeniyet olduğu
E) Avrupa'daki dinî çatışmaları sona erdirdiği

Cevap Anahtarı

1.C 2.E 3.B 4.D 5.D 6.D 7.D

Yazılı Sınav

1. İslamiyet'in bilime bakışı nasıl olmuştur? Açıklayınız.

İslamiyet'in ilk hitabı "Oku!" emridir. Bu emrin hemen ardından mü'minlerin dikkati insanın yaratılışına çekilerek bu yöndeki araştırmalar teşvik edilmiştir. İslamın üstün gördüğü, değer verdiği ilim, sadece din ilmi değil, pozitif ve sosyal bilimler ilmidir. Hz. Peygamber ilmi, Müslüman'ın yitiği saymakta, nerede bulursa almasını, Çin'de dahi olsa, gidip öğrenmesini emretmektedir

2. İslam medeniyetinin ilim ve eğitim kurumlarını yazınız.

Cami, mescid, kütüphane, medrese, suffe

3. Endülüs'ün Avrupa'nın kültürel alanda gelişimine etkileri neler olmuştur? Yazınız.

Avrupa'da özgür düşüncenin gelişimine katkı sağlamış, Rönesans'ın ortaya çıkmasına ortam hazırlamıştır.

4. İslam medeniyet havzalarını yazınız.

- Hicaz
- Suriye
- Fars (İran)
- Irak
- Mâverâünnehir, Hârezm, Türkistan
- Endülüs
- Sicilya